

Fitxes d'investigació d'accidents de l'Invassat

Accident greu per amputació amb màquina troqueladora.

FIA 7_2017

INVASSAT

Accident greu per amputació amb màquina encunyadora

DADES DE L'ACCIDENT

DADA	CODI								TEXT
ACTIVITAT ECONÒMICA (CNAE)	4		6			2			Comerç a l'engròs de matèries primeres agràries i d'animals vius.
ACTIVITAT FÍSICA ESPECÍFICA		1					2		Alimentar la màquina, buidar la màquina.
DESVIACIÓ		4					3		Pèrdua de control: de ferramenta manual amb motor o sense motor, de la matèria treballada.
FORMA (CONTACTE, MODALITAT DE LA LESIÓ)			6					4	Amputació, seccionament d'un membre, una mà o un dit.
AGENT MATERIAL DE L'ACTIVITAT FÍSICA	1	0	0	6	0	0	0	0	Màquines per a la transformació dels materials, altres procediments.
AGENT MATERIAL DE LA DESVIACIÓ	1	0	0	6	0	0	0	0	Màquines per a la transformació dels materials, altres procediments.
AGENT MATERIAL CAUSANT DE LA LESIÓ	1	0	0	6	0	0	0	0	Màquines per a la transformació dels materials, altres procediments.

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ DE TREBALL

Es duïen a terme els últims ajustaments per a la instal·lació i posada en marxa d'una màquina encunyadora per corròns. Aquests ajustaments consistien a centrar l'encuny (motle) i aconseguir uns *blisters* (blísters o envasos de plàstic transparent) en els quals es dipositava el producte que l'empresa comercialitzava, en aquest cas eren llavors de plantes ornamentals. Seguint les instruccions del seu superior, la treballadora accidentada estava ajudant el tècnic de motles en l'ajustament dels encunys que aquest havia modificat al seu taller per a aconseguir la mida de blíster desitjada.

DESCRIPCIÓ DE L'ACCIDENT

Quan passava el motle modificat al taller per la màquina, el tècnic de motles va observar que aquest entropessava amb els corròns de la màquina, per la qual cosa, allí mateix i amb l'ajuda d'unes tisores, va començar a rebaixar un dels extrems de la tapa del motle i li va donar forma de pendent.

En el moment de l'accident, la treballadora accidentada va posar la màquina en funcionament, va espentar el motle amb les mans i quan va arribar el motle als corròns va observar que xocava amb aquests, la tapa (placa contraencuny) va fer pinça i per aquest motiu es va alçar per l'extrem on tenia les mans i el dit polze dret se li va escórrer entre el motle i la tapa. Pel mateix funcionament de la màquina, els corròns van arrossegar el motle cap a l'altre costat, de manera que pressionaven la tapa sobre el motle i el dit es va quedar atrapat.

En notar l'atrapament, la reacció instantània per acte reflex va ser tirar la mà cap a fora i la treballadora

va aconseguir traure-la però amb el resultat d'amputació de la primera falange i descarnament de la segona falange del dit polze.

DADES COMPLEMENTÀRIES

En les comprovacions dutes a terme *a posteriori* de l'accident es va observar que els comandaments de marxa de la màquina estaven intercanviats per connexió elèctrica trifàsica creuada, de manera que si s'accionava la màquina cap a l'esquerra actuava el resguard esquerre d'enclavatge de la màquina en compte del dret i viceversa, és a dir, actuava el resguard existent en la zona d'eixida de la màquina (resguard esquerre) en què no hi havia risc d'atrapament pel mateix sentit del procés en compte d'actuar el resguard existent en la zona d'alimentació de la màquina (resguard dret) en què sí que hi havia risc d'atrapament.

El motle tenia una petita platina metàl·lica sobre la qual es va posicionar el dit amputat quan va quedar atrapat i que va actuar com una ganiveta.

No hi ha registre documental de l'avaluació de riscos del lloc de treball "Envasadora de llavors" associades a l'equip de treball "ENCUNYADORA DE BLÍSTERS" ni de la de l'equip esmentat.

Tampoc hi ha procediment de treball ni registre sobre persones autoritzades en la utilització de l'equip.

CAUSES

- L'espenta manual de l'equip (encuny, material i contraencuny) cap als corrons amb l'equip en marxa i la fallada en el dispositiu de seguretat amb sistema d'enclavatge per la instal·lació incorrecta de l'equip esmentat originen el risc per atrapament i/o xafada.
- L'ajustament inadequat de la màquina produeix el xoc del conjunt quan entra en contacte amb els corrons i fa que la placa contraencuny s'alce pel costat de la treballadora per efecte pinça.
- Acció manual de la treballadora per la qual el dit polze se li esvara entre l'encuny i la placa contraencuny.
- La posició del dit lesionat en l'atrapament entre l'encuny i el contraencuny justament damunt d'una platina metàl·lica de l'encuny, que actua a manera de ganiveta, unit a la forta sol·licitació patida per la força de compressió que aplica la màquina al conjunt (encuny, material i contraencuny) fan que la conseqüència siga l'amputació de la primera falange del dit polze de la mà dreta.

RECOMANACIONS PREVENTIVES

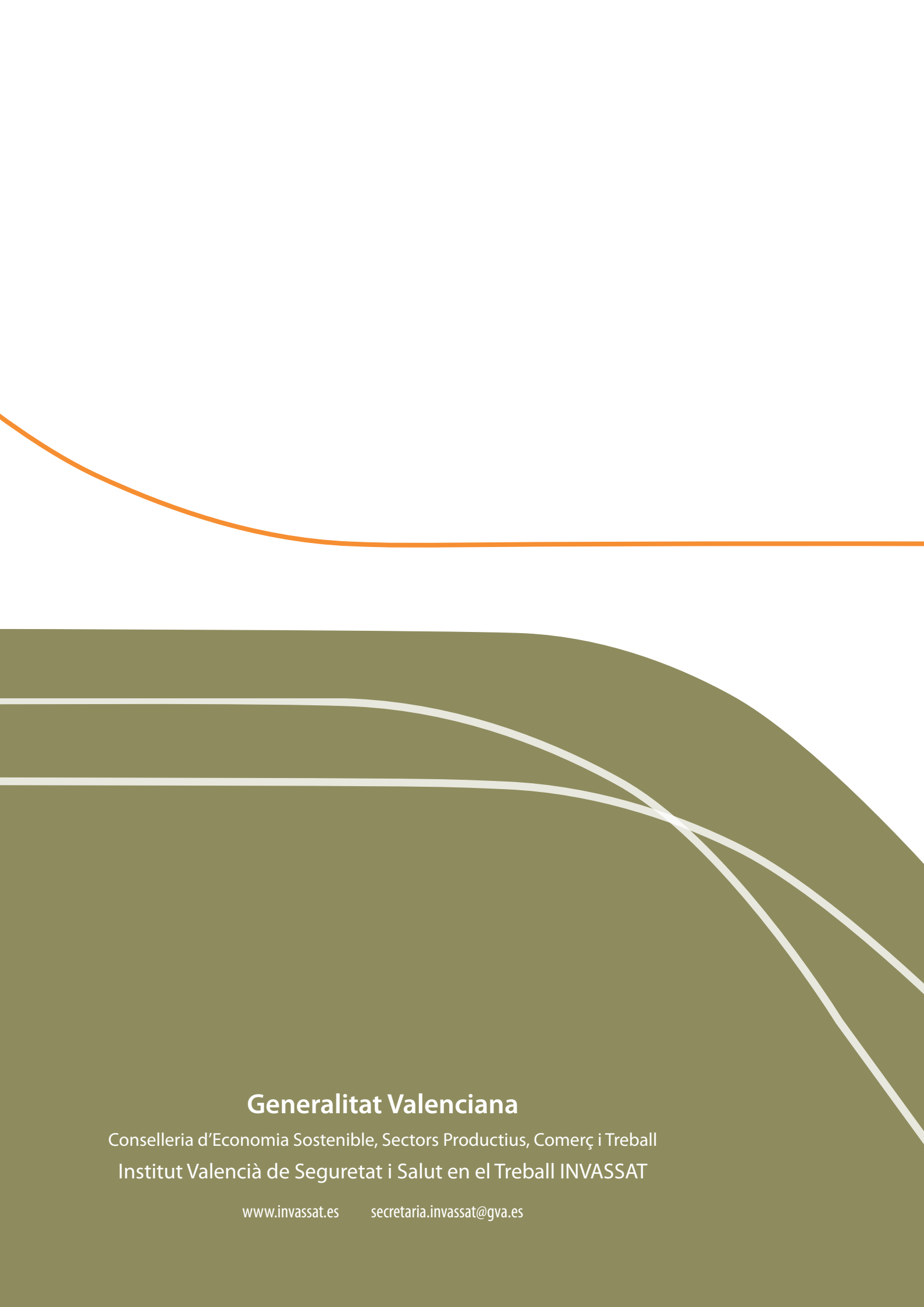
- L'empresari haurà d'utilitzar únicament equips de treball que complisquen qualsevol disposició legal o reglamentària que siga aplicable i les condicions generals previstes en l'annex I del Reial decret 1215/1997.
- Dur a terme una l'avaluació de riscos de l'equip de treball en qüestió i de les tasques fetes en el lloc de treball en què s'emptra i desenvolupar les mesures preventives a fi d'eliminar i/o controlar els riscos derivats.
- Corregir els defectes de la instal·lació elèctrica de l'equip que ens ocupa.
- Verificar el funcionament correcte dels dispositius de seguretat i recomanar que els sistemes

d'enclavatge estiguen connectats de manera que, quan s'active qualsevol dels dos, es detinga la màquina amb independència del sentit de la marxa dels corrons.

- Ajustar correctament l'encuny i el contraencuny a les característiques de l'equip.
- Evitar espentar el conjunt (encuny, material i contraencuny) amb la mà cap als corrons, per a la qual cosa s'hauran d'emprar taquets o mesures equivalents.
- Sobre l'obligació de l'empresari d'impartir formació i informació als treballadors sobre els riscos generats de l'exercitament del seu treball, emfatitzar sobre l'aplicació correcta de les pràctiques de treball o procediments establits, així com les mesures i activitats de protecció i prevenció aplicables.

NORMATIVA DE REFERÈNCIA

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, per la qual s'aprova la Llei de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre de 1995).
- Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre de 2003).
- Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997).
- Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de treball.

Generalitat Valenciana

Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball
Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball INVASSAT

www.invassat.es

secretaria.invassat@gva.es